

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Regnskoven 2021



Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Til at starte med da vi lavede de pædagogiske læreplaner, havde vi tænkt at arbejdet skulle foregå stuevis, på tværs af afdelinger og stuer. Men grundet Corona, har alt hvad vi har foretaget os været individuelt, og ofte i små grupper. Det har fungeret og stuerne er tætte, men vi mangler det tværfaglige samarbejde på tværs.

Børn og bevægelse - pædagogisk idræt. Alle stuer har BOB på ugeskemaet minimum en gang. Vi har for nyligt fået nye ”skummøbler” (trapper, rutsjebaner, tunnel mm.) som er med til at gavne børnenes bevægelse i hverdagen. Stuerne skiftes til at benytte loftet eller legepladsen til at lave BOB.

Sprog - vores fokus har været hvordan vi snakker til børnene, med børnene, sprogforståelse, rim og remser.

Pædagogisk indretning – Vi har fortsat arbejdet med at indrette stuerne mest hensigtsmæssigt i forhold til zoner til leg, stilhed, spisning, bevægelse m.m.

Sociale relationer - At arbejde i små grupper har været i fokus. Opdeling af børnene i dagligdagen er blevet en integreret del af det pædagogiske arbejde, både når vi er ude og inde, i de forskellige pædagogiske aktiviteter, der sættes i gang.

Relations arbejdet barn/barn og barn/voksen er mere overskueligt for både børn og voksne, når vi opdeler i mindre grupper. Der er mere ro, fordybelse og nærvær.

Aktiviteterne målrettes nemmere ved opdeling i små grupper, uanset om det er alder, interesse eller udviklingsniveau vi opdeler børnene ud fra. Bevidstheden fra de voksnes side om opdelingskriterierne gør det nemmere at interessere børnene og fastholde dem i aktiviteten. Og det er nemmere at justere undervejs, når børnegruppen ikke er for stor.

Daglig struktur - Vi har haft fokus på strukturen på dagen og synlighed omk. dette for børnene. Især i fht opdeling af børnegruppen og i fht. overgange fra en aktivitet til en anden. Vi har fået integreret at arbejde med fastlagte aktiviteter hel uge igennem.

Vi har ugentlige stuemøder, som vi bruger til at evaluere vores praksis. Vi arbejder med mål, praktiserer det og vender tilbage og evaluerer. Da møderne er ugentlige, gør det at de projekter/mål vi sætter for vores pædagogiske arbejde, bliver en løbende proces, hvor vi har tid og rum til refleksion. Vi kan skrue op og ned for forventningerne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vores ugeaktiviteter er i større eller mindre grad præget af læreplanstemaerne, fx natur, udeliv & science når vi går på tur og krop, sanser og bevægelse, når vi har BOB. Men temaerne er også i brug flere gange i andre og mindre emner og samtaler.

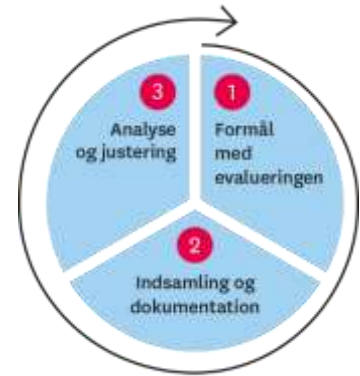
Vi har haft flere oplæg, kurser i bla. BOB og samtlige diskussioner omkring læreplanen. Ydermere har vi også taget udgangspunkt i læreplanen til stuemøderne, hvor vi har planlagt aktiviteter, ture osv. Ud fra dette.

Vi gør brug af NUZO (nærmeste udviklings zone) metoden, vi ser på børnene individuelt og hvor de er i deres udvikling, på den måde forsøger vi at give dem en udfordring som passer det enkelte barn uden at overskride deres grænser.

Eksempel: det kunne være forhindringsbane på stuen, hvor vi hjælper børnene igennem på en rolig og guidet måde, hvor vi sætter ord på det vi gør.

Corona har påvirket året meget, fokus har været på at skabe en "normal" hverdag for børnene. Vi har udarbejdet en ugeplan hvor dagene er tildelt en aktivitet ift. læreplanen, indholdet variere efter fremmøde og aftalte fokuspunkter.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Da vi ikke har kunne mødes på et personalemøde og evaluerer samlet, har vi valgt at hver stue kunne tage et emne, som gav mening for stuen.

Vi vil når vi kan samles igen evaluerer videre sammen som et fælles hus med nye og gamle tiltag i 2022.

Ex. 1: Vi så et behov hos et barn, som havde svært ved at kontrollere, vise, mærke og sætte ord på egne følelser og hos en større gruppe af børn, som ofte kom i konflikter. Vi lavede en 'humørtavle', hvor børnene kan sætte et billede af dem selv på en glad smiley, en smiley, der er midt i mellem og en smiley, der er sur og ked af det. Dette tiltag startede vi for at lære børnene at mærke eget humør, mærke efter i maven samt at aflæse andres kropssprog og ansigtsudtryk.

Ex. 2: Den sociale trivsel under spising. Fordi de selvfølgelig skal have noget at spise, men i høj grad fordi, at spisesituationen skal være en positiv oplevelse og en aktivitet hvor børnene kan lære meget af hinanden, men hvor der også er tid og rum til at blive set og hørt mere, da vi sidder i mindre grupper. For at skabe størst dynamik og balance, er der blevet nøje valgt hvem der sidder sammen med hvem og hvor, samt hvilket bor.

Ex. 3: TOPI - forældresamarbejde, motorik, sociale relationer, sundhed, konflikter, grundstemning, kontakt, sprog

Ex. 4 Projekt TAVLEN: Vi oplevede, at mange af vores børn havde det svært med overgange fra aktivitet til aktivitet og ved skiftene i dagligdagen. Det medførte meget uro og forvirring hos børnene, når der var skift fra et til noget andet. Stuens personale deltog på det tidspunkt i et praksisorienteret tilbud fra psykologgruppen i området, som handlede om "tryghedsskabende relationer og samspil i vuggestuen". Derigennem fik vi hjælp af psykolog Morten Elsborg til at se på vores praksis. Vi ønskede at gøre børnene trygge i skiftene mellem aktiviteter via fokus på kommunikation og sprog. Morten foreslog os at gøre skiftene synlige for børnene ved at benytte billeder.

Ex. 5: Vi har haft stor succes med vores morgensamling. Omkring kl.9 samler både børn og voksne legetøj og børnenes sutter ind så børnene er klar til at holde morgensamling. En voksen tager der store tæppe frem som signalerer til børnene at morgensamlingen starter. En voksen indleder morgensamlingen, vi siger godmorgen og snakker om hvilken dag det er samt vejret udenfor mm. Vi starter med at synge Drala, herefter snakker vi om hvem der ikke er i vuggestue den dag (sygdom, ferie). Vi synger ugens sang som vælges til stuemøde. Efter sangen snakker vi om dagens aktiviteter. Vi slutter af med highfive, knuckles og albue.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har indsamlet dokumentation i form af praksisfortællinger og observationer.

Ex. 1: Vi har observeret, at de konflikter vi oplevede inden 'humørtavlen' er forsvundet og vi har fået en åben og inkluderende børnegruppe, som er gode til at være opmærksomme på egne, andre børn og voksnes humør. Børnene efterspørger 'tavlen' til hver morgensamling og den er nu en fast del af vores hverdag.

Ex. 2: Pædagogisk praksisfortælling bruger vi når vi evaluerer og samtidigt har vi løbende også evalueringer på stuemøderne, om det f.eks. er hensigtsmæssigt hvor de sidder og om det fungerer generelt i spisesituationerne. Dialog omkring hvordan vi gør det bedre, om vi kan justere og om-modellere situationen, så den bliver forbedret. Ydermere også samtaler med børnene om, hvorfor de sidder lige præcis der og hvorfor det giver mening for fællesskabet.

Ex. 3: Vi går hvert enkelt barn igennem til aftenstuemøderne eller/og på de ugentlige stuemøder.

Vi bruger topis grundmodel til at evaluere alle børnene, vi bruger også et evalueringsskema som hedder sansemotoriske fokuspunkter.

Ex.4: Vi evaluerede undervejs både på stuemøder og på møder med Morten. Evalueringen foregik via dialog ud fra 3 læringsmål:

1. Hvornår kan vi lykkedes endnu bedre med at møde børnenes behov under skift og overgange?
2. Hvad gør vi som virker godt for børnene under forberedelse og plan for dagen, samt hvad kan vi gøre mere af?

Ex. 5: Hvad lykkedes vi med som pædagoger, når vi skal differentiere mellem den enkeltes behov og gruppens behov?

Vi har set fremskridt i børnenes ro og fokus om morgenen. Det virker godt for børnene at de har større forståelse af dagens gang. Det hjælper også de voksne med at være mere struktureret og bedre forberedt på dagens aktiviteter. Vi er for nyligt begyndt at nedskrive ideer til forskellige aktiviteter i en såkaldt idebank, så man kan blive inspireret at tidligere aktiviteter.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Der er mere plads til læring og udvikling, når børnenes trivsel er bedre.

Ex.1: Vi så løbende en børnegruppe, der blev bedre til at se og forstå hinanden. Det har givet børnene et redskab og et sprog til at fortælle om egne følelser, samt få større forståelse for andres. Det er et redskab, i og med, at de kan flytte deres billede til en ny smiley, alt efter humør.

Ex.2: Hvis vi kan se at det er en spisesituation der fungerer, oplever vi, at der er ro, børnene får spist tilstrækkeligt ordentligt og vi har måske en god leg i gang samtidigt med spisning. Omvendt hvis det er et

bord der ikke fungerer, oplever vi, at de er ufokuserede og støjniveauet øges drastisk, samt bliver der også kiv børnene imellem. For at gøre det nemmere for børnene, så de ved hvor de skal sidde og spise, har vi et billede af hvert bord med børnenes ansigter rundt om, så de ved hvem og hvor de selv skal sidde. Vi vurderede fx at efter spisning, var der nogle børn der sad og ventede i alt for lang tid, på at andre børn blev færdige med at spise. Efter børnene var færdige med at spise, var der mange børn der ikke vidste, hvad de skulle. Flere blev utrygge, der var uro og der opstod for mange konflikter. Det giver overskuelighed og tryghed.

Ex. 3: Det seneste år har udfordret vores pædagogiske læringsmiljø. Vi har sat fokus den del af læringsmiljøet som er menneskene, vores fysiske sammenspil, vores digitale sammenspil.

Vores rolle som igangsætter har været en større rolle for os grundet man har haft mindre redskaber at kunne ta brug af.

Vores fokus har været at børnene har skulle mærke så lidt til Corona som muligt.

Ex.4: Vi oplevede, at børnene blev tryggere i de forskellige skift. Ved hver dag at bruge tavlen, blev det genkendeligt og mere overskueligt for børnene. Og der blev mere ro og tryghed på stuen, både for børn og voksne. Vi kunne gå tilbage til tavlen, for at se hvor er vi nu i dagens rytme. Vi kunne nemmere hjælpe det enkelte barn til at forstå, hvad det var han/hun skulle nu.

Ex. 5: Vi har observeret at der er mere ro på børnene efter vi har indført morgensamlingen og vi oplever at det er nemmere for os personale at have ro og overblik over dagens aktiviteter. Idebanken har gjort det nemmere at være "stand-in" for det personale der ikke er på arbejde.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Ex.1: Det har givet os tanke på, hvordan vi kan gøre børnene til en endnu større del af samlingen. Eksempelvis at det hver dag er et nyt barn til at råbe op, samt sætte dato på dagen. Dette kan give børnene en større opmærksomhed på hinanden, herved også at anerkende og respektere hinanden.

Ex.2: Før i tiden har vi haft meget uro ved spisesituationen, og derfor var vi nødsaget til at tænke løsningsorienteret. F.eks. har vi ændret to borde til tre og ydermere også ændret børnenes pladser, så de passer til fællesskabet, så vi i høj grad får en forbedret situation ved spisning. Vi har tre voksne ved de tre borde, så der er en voksen ved hver og drøfter jævnligt også til stuemøder om der skal ændringer til eller om der skal justeres. Der er tænkt i alder, så de små kan lære af de store og omvendt, køn m.m.

Vi har også et barn dagligt der får lov til at dække bordet og sige værsgo til alle de andre, hvilket har stor betydning og læring for børnene, da de er med til at bidrage til fællesskabet og de har hver en stolt plads i det.

Ex. 3: Vores praksis har ændret sig i forhold til bob grundet man har skulle være opdelt stuevis pga. Corona

I haven har vi været delt op ved hjælp af hegn, så det har kun været vores børnegruppe for sig.

Fordelen ved det er man har haft meget mere fokus på det enkelte barn. Det har været nemmer i haven at kunne overskue gruppen da den har været mere samlet, man er blevet mere tæt som stue, det er også blevet nemmere grundet man er gået fra 3 til 4 personale på hver stue.

Ex. 4: Evalueringen bestyrkede os i, at det er en god måde at overskueliggøre hverdagen på for børnene. Efterfølgende har vi videreudviklet tavlen, så vi også ser hvem der ikke er i vuggestue i dag og vi har en ugeplan til de voksnes planlægning.

Det har været en løbende evaluering i forhold til morgensamling, forstået sådan at vi trækker fra og føjer til afhængig af hvad der virker – flere sange vs. en enkelt, for eksempel.

Ex. 5: Vi fandt ud af i praksis, at det gav bedst mening, at man måtte forlade bordet, når man var færdig. Vi lavede en plan over fordeling af voksne (hvem rydder af bordet, hvem skifter bleer, hvem står for en voksenstyret aktivitet). Vi fandt ud af, at det at arbejde med piktogrammer, gjorde en forskel for nogle af børnene. Vi indførte at stunden efter frokost, skulle foregå med mindfulness musik og tæpper, hvor de to voksne, der står for voksenstyret aktivitet, lægger sig ned med børnene og slapper af.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har fået tilsendt en kopi hver af vores styrkede læreplaner. Vi har kort talt om det til teams møder, men har valgt at udsætte evalueringen af dem til vi igen kan samles, da deltagelsen til teams møderne er meget lille, og det er svært med en debat.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Sprogarbejdet. Både i børnehaven og i vuggestuen. Vi skal i 2021/22 fordybe os i sprogkufferter sammen med Malene Meyer, have fokus på at analysere sprogtester og så skal vi fordybe os i sprograppen sammen med alle vores kollegaer i klyngen og Sproghuset Pia Thomsen.

Vi er allerede godt i gang med diverse tiltag i huset. Der vil vi have fokus på at fastholde og videreudvikle.

Det er emner som:

Systematisk planlægning og evaluering af den pædagogiske hverdag.

Arbejdet med det fysiske og motoriske i vores hverdag som BOB, længere gåture, flere kreative tiltag - tegne, klippe, større kropsbevidsthed, aktiviteter med hop og løb.

Arbejde med små grupper, både på stuen og på tværs af stuerne og afdelingerne.

Udeliv og bevægelse. Bruge det der er lige udenfor af skov, mose, grønne områder og legepladser. Samt flere kulturelle steder som f.eks. zoologisk have, museer, teater osv. Dette fordi, da der er en social og kulturel udvikling i at gebærde sig udenfor institutionen, plus transporten derover i sig selv har en kæmpe betydning og læring for børnene.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil arbejde videre i at dygtiggøre os i arbejdet med TOPI. Så det ikke er et skema vi skal udfylde fordi det skal vi, men arbejde videre med at som et arbejdsredskab, hvor vi sikre os at komme omkring alle børn to gange årligt i hele huset.

Vi vil på vores møder både på stuerne, afdelinger og som helt hus forsætte kulturen med at evaluerer.

Vi har benyttet smitte modellen i en del år i forbindelse med Topi. Nu vil vi gerne benytte den mere i vores hverdag hvor vi kan benytte os af sammenhæng, mål, tiltag, tegn og evaluering i det daglige arbejde.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Arbejdet med de styrkede læreplaner skal genbesøges når vi må mødes igen. Derefter skal vi systematisk have den på vores fælles personale møder samt afdelings- og stuemøder.

Vi vil tage os tiden til at tage stilling til, om det der står, passer med det vi gør, samt påfylde den med alle de ting vi gør i vores daglige arbejde med børnene som vi ikke har fået indskrevet i læreplanen grundet Corona.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC